

На ден 12.03.2013 година (вторник) во просториите на општина Новаци се одржа Јавна расправа по Студијата за оцена на влијанието врз животната средина за Проектот: “Концентрирачка соларна централа – Битола“ во општина Новаци. Јавната расправа ја организираше Министерството за животна средина и просторно планирање и започна во 12:00 h.

Присутни:

- Влатко Цветаноски – Советник во одделение за оцена на влијание врз животна средина, МЖСПП;
- Хусни Тачи – помлад соработник во одделение за оцена на влијание врз животна средина, МЖСПП;
- М-р Константин Сидеровски – Овластен експерт за ОВЖС “ЕМПИРИА ЕМС“ ДООЕЛ од Скопје
- Претставници на инвеститорот АД “ЕЛЕМ“ од Скопје, Антонио Арсов, Сашо Цветковски и Игор Николов
- Заинтересирани/засегнати граѓани

Јавната расправа се одвиваше по следниот Дневен ред:

1. Отварање и вовед

Јавната расправа ја отвори и ја водеше Влатко Цветаноски – Советник во одделение за оцена на влијание врз животна средина во Управата за животна средина при Министерството за животна средина и просторно планирање. По претставување на присутните претставници тој ја истакна важноста од одржувањето на јавната расправа и учеството во дискусијата на истата. Со краток осврт на

постапката за оцена на влијание врз животна средина беше објаснето дека врз основа на видот и големината на проектот, МЖСПП го задолжи инвеститорот да изработи Студија за оцена на влијанието врз животната средина, како услов за добивање на Решение со кое се дава согласност за спроведување на проектот, согласно Законот за животна средина, а потоа му даде збор г-дин Константин Сидеровски - експерт за ОВЖС за презентирање на Студија за оцена на влијанието врз животната средина.

2. Презентација на Студијата за ОВЖС

Во презентацијата на Студијата г-дин Константин Сидеровски ги презентираше основните параметри на Проектот: “Концентрирачка соларна централа – Битола“ во општина Новаци и исто така беше истакната оправданоста на проектот. Ги презентираше главните карактеристики на проектот и наведе дека инвеститорот со проектот предвидува изградба на Концентрирана соларна електрана Concentrated Solar Power Plant), инсталација за искористување на сончевата енергија за производство на електрична енергија. Предложената Концетрирана соларна централа ќе биде со хибридна конфигурација, односно ќе го интегрира производството на топлина од сончева енергија од колекторското поле во постојаната конвенционална термоцентрала РЕК Битола (која работи на јаглен) во таканаречена хибридна (комбинирана) централа на јаглен со соларна енергија (solar aided coal power generation plant). Предложената постројка ќе користи технологија на параболични колектори или линеарен Фреселов колектор. Вкупната инсталираната моќност на предложената концетрирана соларна централа би била 225 MW, со минимално годишно производство на електрична енергија од 104 GWh.

Г-дин Константин Сидеровски исто така истакна дека во Студијата се анализирани следниве главни влијанија: квалитет на воздух, квалитет на вода и почва, бучава, управување на отпад и тоа во сите фази од животниот циклус на проектот - фаза на изградба, оперативна фаза и фаза на евентуално престанување со работа. За секое од овие влијанија, по секоја фаза поодделно, предвидени се мерки за намалување на потенцијалните влијанија.

По завршувањето на презентацијата на Студијата за ОВЖС, Влатко Цветаноски, пред да ја отвори дискусијата информираше дека сите заинтересирани можат во рок од 10 дена да достават коментари во однос на Студијата за ОВЖС, а коментарите од заинтересираната јавност ќе бидат земени предвид во процедурата на издавање на Решение за согласност за спроведување на проектот.

3. Дискусија

- Г-дин Кристо Здравковски – претставник од РЕК Битола постави прашање колку јаглен на годишно ниво ќе замени овој проект?

На ова прашање одговор даде г-дин Константин Сидеровски кој кажа дека со евентуалното спроведување на проектот со оваа технологија ќе бидат заменети или заштедени 37,743 t јаглен на годишно ниво. На ова излагање дополна даде Кристо Здравковски кој истакна дека тоа е заштеда на јаглен од само 2 дена од производството на годишно ниво.

- Г-дин Благоја Петровски – од општина Новаци постави прашање, на колку хектари ќе се изведува проектот и која класа е земјиштето на одредената локација?

На ова прашање одговор даде г-дин Константин Сидеровски кој кажа дека проектот предвидено е да биде изведен на 39 ha, а земјиштето е 3 или 4 класа.

- Г-дин Благоја Петровски – од општина Новаци постави прашање околу исплатливоста на користење на земјиштето и дали поисплатливо е земјиштето да биде користено за производство на храна или за производство на електрична енергија?

На ова прашање одговор даде г-дин Константин Сидеровски кој кажа дека земјиштето е во државна сопственост и во моментот е дадено на користење на ЗК “Пелагонија” и кажа дека ова локација е избрана како најповолна поради близината до постоечката термоцентрала, бидејќи концентрирачката централа не произведува електрична енергија туку само ќе го загрева флуидот и преку цевки ќе се транспортира до Термоцентрала каде ќе се претвара во електрична енергија.

- Г-дин Зоран Ангелевски - од РЕК Битола постави прашање дали инвестицијата за парното греење поминува преку полето 3 ?

На ова прашање одговор даде г-дин Константин Сидеровски кој кажа дека оваа локација е само разгледана и анализирана алтернатива а дека на оваа локација нема да се изведуваат никакви активности и дека предложениот проект ќе се изведува на полето 1.

- Дали е поповолна локација на полето 4 за изведба на проектот?

На ова прашање одговор даде г-дин Константин Сидеровски кој кажа дека земјиштето на поле 4 многу меко и истото се користи за одлагање на пепел и од економски аспект е понеисплатливо. - Г-дин Томче Богдановски постави прашање - дали има проектиранот колку отпад ќе се генерира со изведбата на проектот ?

На ова прашање одговор даде г-дин Константин Сидеровски кој кажа дека постои план за управување со отпад и дека за отпадот од градежната фаза не може да се каже бидејќи нема да има големи ископи, ќе се копаат само темели за поставување на панелите кои се од

монтажен карактер, но во фазата на изградбата можно е генерирање на отпад од масти, бои и мазива кои ќе се третираат согласно планот за управување со отпад и ќе се предаваат на овластена фирма.

- Гоце Секуловски, студент праша кога ЕЛЕМ планира да го изведе проектот и дали е исплатлив ?

На ова прашање одговор даде претставникот на ЕЛЕМ Сашо Цветковски кој кажа дека во оваа фаза не може да се каже бидејќи сè уште нема одлука и финансиска конструкција и дека Министерството за финансии во периодот што доаѓа ќе донесе одлука.

- Ангелка Ангеловска, претствник од општина Новаци праша – колкаво е учеството на овој проектот во таргетот на ЕУ 20-20-20 ?

На ова прашање одговор даде г-дин Константин Сидеровски кој кажа дека едно од придобивките е намалување на стакленички гасови. Таргетот 20-20-20 важи за ЕУ каде некои земји прифатиле и 45 одсто како Скандинавските земји а проекциите на Македонија се 20 проценти производство на електрична енергија од обновливи извори на енергија и во иднина ќе се прават проекти со кои ќе стремиме да ги достигнеме овие таргети.

- Еден од присутните праша дали е направена економска анализа за колку време ќе биде исплатен проектот ?

На ова прашање одговор даде претставникот на ЕЛЕМ Антонио Арсов кој кажа дека дополнително ќе се направи економска анализа и дека овој е пилот проект во кој ЕЛЕМ има вложено многу средства во истражувачки цели кои би биле корисни во иднина.

- Ангелка Ангеловска даде забелешка дека податоците во Студијата кои се дадени во тони пожелно е да се дадат и во проценти.

- Маријана Филиповска - студент даде забелешка дека загадувањето на земјиштето во непосредната близина на РЕК Битола е помалку загадена за разлика на локации подалеку од самиот комбинат.

На ова прашање одговор даде г-дин Константин Сидеровски кој кажа дека што и да се направи подалеку од веќе избраната локација а тоа е полето 1 кое е во непосредна близина на РЕК Битола, тогаш тоа ќе биде предмет на некој друг проект (фотоволтаична централа) кој ќе функционира самостојно од термоцентралата.

Други дискусанти не се пријавија и на крај Влатко Цветаноски ја затвори јавната расправа во 14:30 часот, со напомена дека сите забелешки и сугестии можат да бидат доставени во писмена форма до МЖСПП.

Записникот го водеше:

Влатко Цветаноски

Хусни Тачи